L. W. kr. 1.673 ex 1887.

Aleg. 134.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Jarosławia w przedmiocie uznania tamecznego szpitala miejskiego za powszechny i publiczny.

Wysoki Sejmie!

Gmina miasta Jarosławia wniosła w r. 1885. przez posła księcia Jerzego Czartoryskiego petycyę o uznanie miejskiego szpitala w Jarosławiu za powszechny i publiczny.

Gmina motywuje potrzebę otworzenia szpitala powszechnego okolicznością, że miasto to liczące do 13.000 mieszkańców, położone w gęsto zaludnionej okolicy, w miejscu połączenia dwóch dróg zelaznych, nie posiada dotychczas publicznego zakładu, w którymby ludność miejscowa i okoliczna leczyć się mogła, a oddalenie od Przemyśla o 4 mile, od Rzeszowa o 7 mil, gdzie się znajdują najbliższe szpitale powszechne, jest przyczyną, że mieszkańcy Jarosławia i okolicy, szczególnie na północ od tego miasta położonej, z pomienionych zakładów leczniczych korzystać nie mogą. Jeżeli dla stale osiadłej ludności samego miasta i powiatu otwarcie szpitala powszechnego i publicznego byłoby korzystnem i pożądanem, to potrzeba ta okazuje się tem większą ze względu na liczną ludność robotniczą, zatrudnioną w Jarosławiu i okolicach przy różnych zakładach fabrycznych, przy budowlach kolejowych i gospodarstwach rolnych na obszerną skalę prowadzonych.

Oprócz ofiarowania na szpital powszechny domu, w którym się obecnie mieści szpital miejski i ubodzy, gmina obowiązała się swoim kosztem sprawić cały inwentarz na tyle chorych, na ile szpital będzie urządzony, a nadto oświadczyła swą gotowość do przybudowania dalszych czterech sal, gdyby budynek powyższy jako niewystarczający się okazał.

Petycya ta nie przyszła na porządek dzienny i została uchwałą z dnia 23. Stycznia 1886. l. 771 wraz z innemi przez Wysoki Sejm nie załatwionemi odesłana do Wydziału krajowego do załatwienia.

Pierwszą rzeczą Wydziału krajowego było zbadać stopień potrzeby takiego zakładu, następnie przekonać się, czy ofiarowany przez gminę dom jest stosownym do powyższego celu, i nareszcie czy realnością ofiarowaną na szpital ma gmina prawo rozporządzać, gdyż fundusz ubogich jest na niej intabulowany.

Wezwana o danie opinii Rada powiatowa odpowiedziała, że ze względu, iż ilość pielęgnowanych w szpitalu miejskim według wykazów corocznie przedstawianych c. k. Starostwu, wynosi wyżej 100 rocznie i to takich chorych, których z powodu ciężkiej słabości do najbliższego szpitala w Przemyślu dostawić nie było można; dalej z uwagi, że obecnie znajduje się w szpitalu miejskim w Jarosławiu 16 łóżek na tyleż chorych; że Przemyśl od najdalszej granicy

powiatu (od wsi Majdanu) jest oddalony o 77 kilometrów; w końcu zważywszy, że powiat Jarosławski na przestrzeni 145.421 kw. miriametr. ma mieszkańców 103.281 w 113 osadach, 107 gminach katastralnych, posiadających różnorodne przedsiębiorstwa, pędzone parą i wodą, w których pożałowania godne nieszczęścia się zdarzają, Rada powiatowa uznaje, że utworzenie w Jarosławiu publicznego i powszechnego szpitala jest rzeczywiście potrzebne, pomimo iż w Przemyślu, Rzeszowie znajdują się podobne szpitale, z których ludność powiatu, z powodu znacznego oddalenia, nie zawsze korzystać może.

Inspektor szpitali, zbadawszy stan budynku ofiarowanego na szpital, a także jego sytuacyę pod względem sanitarnym i pod względem dogodności dla pomieszczenia zakładu, doniósł, że dom stoi przy targowicy, którą miasto zamierza zamienić na ogród spacerowy. Cała realność wynosi 2.721 kw. metr. Budynek ma 19·7 długości a 14·6 szerokości — za nim znajduje się ogród, mający około 500 □°. Dom piątrowy, zbudowany w r. 1846., jest suchy, ma podłogi, ramy okienne i odrzwia mocne i zdrowe, wiązania dachowe dobre i należycie zrobione; dach gontowy potrzebuje niewielkiej naprawy. Sale mają 3·30 wysokości, a według pojemności sześciennej, pomieścić mogą 30 chorych, obecnie zaś tam się mieści do 50 łóżek. Z tyłu za domem jest oficynka, zawierająca pomieszczenie na trupiarnię i drewutnię. W razie otwarcia szpitala powszechnego w tym domu, brakowałoby pomieszczenia na pomieszkanie rządcy, na kancelaryę zarządu, kancelaryę lekarską wraz z pokojem operacyjnym, na pralnię i na pokój do wanien. Ubikacye te jak i dwie sale jeszcze, każda na 10 łóżek, potrzebaby dobudować.

Te przybudowania, jak zarówno cały brakujący inwentarz, które według przybliżonego obliczenia kosztować będą od 9 do 10 tysięcy zł., miasto ofiaruje się sprawić swoim kosztem.

Co do własności domu ofiarowanego przez gminę okazuje się, że dom ten jest postawiony na gruncie, kupionym przez fundusz ubogich za cenę 208 zł; chociaż ubodzy miejscowi za właścicieli gruntu tego są zaintabulowani, dom jednak jest zbudowany przez gminę miasta Jarosławia, która utrzymując ubogich swoim kosztem i dając im pomieszczenie w innem miejscu, może się rozporządzić tą realnością według swego uznania.

Po zebraniu tych informacyj zażądaliśmy, ażeby gmina miasta Jarosławia przedłożyła formalny akt fundacyjny dla założyć się mającego szpitala, który zatwierdzić musi c. k. Namiestnictwo, jako najwyższa władza fundacyjna. W akcie tym poleciliśmy wyspecializować dokładnie, że

1. gmina ofiaruje na wieczną, nieograniczoną i nieodwołalną własność szpitala piątrowy budynek pod l. 8., na krakowskiem przedmieściu w Jarosławiu położony, z należącymi do budynku placami i ogrodem, zezwalając, ażeby szpital ten w księgach gruntowych za właściciela realności tej wraz z budynkami był zaintabulowany;

2. że gmina miasta Jarosławia zobowiązuje się w ciągu jednego roku rozszerzyć dotychczasowy budynek przez przybudowanie skrzydła, tak iżby cały szpitał miał pomieszczenie na 60 łóżek, nadto że gmina obowiązuje się urządzić w budynku szpitalnym pomieszkanie dla rządcy o dwóch pokojach i kuchni, kancelaryę dla zarządu szpitala, kancelaryę lekarską, pokój operacyjny z dobrem światłem, łazienki na dwie wanny z piecem do ogrzewania wody, że przerobi oficynę za domem położoną na trupiarnię i drewutnię, zaś dzisiejszą drewutnię na pralnię i w razie potrzeby wybuduje nową kuchnię;

3. że wszelkie większe restauracye, tak budynku samego, jakoteż pobocznych ubikacyj gmina własnym kosztem uskuteczniać będzie;

4. że gmina zobowiązuje się zaopatrzyć szpital we wszystkie potrzebne przyrządy i utensylia, jak meble, sprzęty, bieliznę, pościel, odzież i t. d. i na pierwsze potrzeby sprawi zaraz: koszul 200, ręczników 200, prześcieradeł 200, nawleczek 200, wsypek 100, chustek do nosa 200, prześcieradeł do podszywania koców 200, sienników 100, kalesonów 100, spodnic 75, koców 100, szlafroków z zegeltuchu 75, kaftaników flanelowych 75, pantofli 100 par, narzędzi lekarskich za 100 zł., stół operacyjny za 50 zł., zegar do kancelaryi, łóżek 60 i sprzęt potrzebny w salach i kuchni na 60 chorych.

Wypełniając polecenie Wydziału krajowego gmina przedstawiła uchwałę Rady i akt fundacyjny, zapisany w c. k. Sądzie powiatowym w Jarosławiu dnia 3. Stycznia 1887. do l. 19., i uprasza o uznanie szpitala miejskiego za powszechny, publiczny, co w myśl art. II. p. 1. ustawy o nadzorze nad szpitalami z dnia 12. Grudnia 1869. (Dz. ust. kr. N. 8. r. 1870.) nie może nastąpić bez zezwolenia Wysokiego Sejmu.

Jakkolwiek koszt leczenia ubogich chorych w szpitalach powszechnych, posiadających 60 łóżek wynosi od 7 do 8 tysięcy złr. i tą kwotą Rub. III. budżetu krajowego w przyszłości prawdopodobnie obciążoną będzie, jednak z uwagi,

że szpital powszechny w Jarosławiu jest jak dla miasta, tak i dla okolicy bardzo potrzebny, gdyż obszar, który ma obsługiwać jest wielki, a oddalenie od najbliższych szpitali powszechnych znaczne,

ze względu na ofiarność gminy, która dla uzyskania tego dobrodziejstwa wyposaża szpital we wszystko, co zakład taki posiadać powinien, wskutek czego szpital przychodzi do majątku wynoszącego co najmniej 25.000 zł. w. a.,

nareszcie, mając na widoku, że utworzenie szpitala powszechnego w Jarosławiu zmniejszy ilość chorych ubogich w Przemyślu i Rzeszowie, —

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zezwala, ażeby szpital miejski w Jarosławiu uznany został za szpital powszechny i publiczny, skoro gmina obowiązkom w akcie fundacyjnym dobrowolnie na się wziętym zadosyć uczyni.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 13. Stycznia 1887.

Marszałek krajowy:
Tarnowski *w. r.*

Sprawozdawca:
Dr. Hoszard *w. r.*
Członek Wydziału krajowego.

Drukiem Pillera i Spółki.

Wyciąg z księgi uchwał Rady miejskiej w Jarosławiu z d. 22. Grudnia 1886.

2. Przedmiot do l. 6.980. Szpital powszechny,

Uchwała.

Rada miejska postanawia uchwałę swą z dnia 24. Listopada 1886. dotyczącą wykonania budowy nowego budynku na szpital powszechny w Jarosławiu cofnąć; uchwałę zaś w tej sprawie w dniu 23. Listopada 1885. powziętą w swej mocy utrzymując i takową restytuując, piątrowy budynek pod l. k. 8 na krakowskiem przedmieściu w Jarosławiu, na wieczną nieograniczoną i nieodwołalną własność szpitala powszechnego ofiarować i oddać, takowy stosownie do wymogów przytoczonych w reskrypcie Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 18. Października 1886. l. 38.800 w ciągu jednego roku na szpital powszechny w Jarosławiu adaptować i na umieszczenie sześćdziesiąt łóżek rozszerzyć, także mieszkanie dla zarządcy o 2 pokojach i jednej kuchni, kancelaryi dla zarządu szpitalnego, kancelaryę lekarskę, pokój operacyjny z dobrem światłem, łazienki na dwie wanny z piecem do ogrzewania wody urządzić, oficynę za domem ne trupiarnię i drewutnię, drewutnię zaś na pralnię przerobić i wszelkie większe reperacye tak budynku samego, jako też pobocznych ubikacyj własnym kosztem uskuteczniać.

Rada uchwala dalej, iż gmina miasta Jarosławia zaopatrzy szpital powszechny w Jarosławiu we wszelkie potrzebne przyrządy i utensylia, jak sprzęty, meble, pościel, bieliznę, odzież i t. p. i na pierwsze potrzeby sprawi zaraz koszul 200, ręczników 200, prześcieradeł 200, nawleczek 200, wsypek 100, chustek do nosa 200, prześcieradeł do podszywania koców 200, sienników 100, kalesonów 100, spodnic 75, koców 100, szlafroków z segeltuchu 75, kaftaników flanelowych 75, pantofli 100 par, narzędzi lekarskich za 100 zł., stół operacyjny za 50 zł., zegar do kancelaryi, łóżek sześćdziesiąt, sprzęt potrzebny w salach i kuchni na 60 chorych, nareszcie postanawia Rada miejska Magistrat do zeznania aktu fundacyjnego imieniem gminy miasta Jarosławia umocować, na pomieszczenie zaś ubogich miejscowych inny odpowiedni budynek kosztem miasta zbudować i funduszowi miejscowych ubogich chrześciańskiego wyznania na własność i do użytku oddać. Zgodność wyciągu z księgi uchwał potwierdza Expedyt Magistratu miasta Jarosław 23. Grudnia 1886. L. S. Antoni Sznyrkiewicz kancel. magist. w r.

L. W. 20 ex 1887.

Wydział powiatowy stosownie do swej uchwały z dnia 3. Stycznia 1887. na zasadzie §. 36. ustawy o Reprezentacyi powiatowej w zastępstwie Rady powiatowej w myśl §. 99. ustawy gminnej zatwierdza niniejszą uchwałę Rady miejskiej w całej osnowie.

Jarosław dnia 7. Stycznia 1887.

L. S. Prezes Zastępca Bartoszewski m. p., Goldfinger m. p. członek Wydziału, Raff m. p. członek Wydziału.

Akt fundacyjny.

Gmina miasta Jarosławia oświadcza niniejszem na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 23. Listopada 1885 i z dnia 22. Grudnia 1886., że, celem zaprowadzenia w Jarosławiu szpitala powszechnego na sześćdziesiąt łóżek, ofiaruje i oddaje taż gmina na wieczną nieograniczoną i nieodwołalną własność szpitala powszechnego w Jarosławiu, jednopiątrowy budynek pod l. k. 8, na Krakowskiem przedmieściu w Jarosławiu położony, w rozmiarze 19.70 m. długi, 14.60 m. szeroki, graniczący na wschód i zachód słońca z własnymi do tej realności należącymi placami, na południe z ogrodem do tej realności należącym, a na północ z targowicą miejską, tudzież oddaje place pod tym budynkiem i ubocznymi budynkami, będące wraz z ogrodem w łącznej przestrzeni 756 sążni □, graniczące na wschód słońca z realnością pp. Salamona Mandelberga i Wolfa Schäffera, na południe z realnością p. Gustawa Adolfa Weisa, na zachód z realnością p. Salamona Armhausa, a na północ z targowicą miasta Jarosławia i zarazem zezwala, ażeby szpital ten w księgach gruntowych za właściciela całej tej realności wraz z budynkiem był zaintabulowany. Gmina miasta Jarosławia obowiązuje sią dalej na podstawie powołanych wyżej uchwał Rady miejskiej:

a) w ciągu jednego roku rozszerzyć dotychczasowy wyżej opisany budynek przez przebudowanie lewego skrzydła tak, aby cały szpital miał pomieszczenie na sześćdziesiąt łóżek;

b) w budynku wyżej opisanym, mieszkanie dla zarządcy o 2 pokojach, 1 kuchni, kancelaryę dla zarządu szpitalnego, kancelaryę lekarską, pokój operacyjny z dobrym światłem, łazienki na dwie wanny z piecem do ogrzewania wody urządzić, oficynę za domem na trupiarnię i drewutnię, drewutnię zaś na pralnię przerobić i w razie potrzeby na żądanie Wysokiego Wydziału krajowogo nową studnię zbudować;

c) wszelkie większe restauracye tak budynku samego jakoteż pobocznych ubikacyi własnym kosztem uskuteczniać;

d) zaopatrzyć szpital publiczny i powszechny w Jarosławiu we wszelkie potrzebne przyrządy i utensilia, jak sprzęty, meble, pościel, bieliznę, odzież itp., i na pierwsze potrzeby sprawić zaraz: *a)* koszul dwieście, *b)* ręczników dwieście, *c)* prześcieradeł dwieście, *d)* nawleczek dwieście, *e)* wsypek sto, *f)* chustek do nosa dwieście, *g)* prześcieradeł do podszywania koców dwieście, *h)* sienników sto, *i)* kalesonów sto, *k)* spodnic siedmdziesiątpięć, *l)* koców sto, *m)* szlafroków z segeltuchu siedmdziesiąt pięć, *n)* kaftaników flanelowych siedmdziesiątpięć, *o)* pantofli sto par, *p)* narzędzi lekarskich za 100 zł., *q)* stół operacyjny za pięćdziesiąt zł., *r)* zegar do kancelaryi, *s)* łóżek sześćdziesiąt i *t)* sprzęt potrzebny w salach i kuchni na sześćdziesiąt chorych. Gmina miasta Jarosławia obowiązuje się nareszcie na podstawie powołanych na wstępie uchwał Rady miejskiej na pomieszczenie ubogich miejscowych, obecnie w budynku w ustępie 1. pomienionym l. k. 8. pomieszczonych, zbudować własnym kosztem nowy budynek parterowy murowany składający się z trzech obszernych sal, jednej kuchni, jednej sieni i jednej piwnicy, tudzież w tyle tegoż domu drewutnię na gruncie do tego celu obrać i kosztem gminy miasta Jarosławia dla funduszu miejscowych ubogich w Jarosławiu zakupić się mającym i zeznać

deklaracyę do intabulacyi zdolną, ażeby fundusz miejscowych ubogich w Jarosławiu w księgach gruntowych miasta Jarosławia za właściciela tej całej realności był zaintabulowany.

W dowód czego dokument ten gmina miasta Jarosławia po myśli §. 54. ust. gm podpisuje. Jarosław dnia 28. Grudnia 1886. Karol Bartoszewski burmistrz miasta Jarosławia w. r. Leon Godziński assesor w. r. Dr. Adolf Dietzius radny miasta, w. r. Antoni Wierzbieniec w. r. radny miasta. *L. S.*

L. 19/87 C. k. Sąd powiatowy w Jarosławiu na podstawie protokołu legalizacyi z dnia 3. Stycznia 1887. stwierdza, że znani osobiście Sądowi Karol Bartoszewski c. k. Notaryusz i burmistrz miasta Jarosławia, Leon Godziński assesor Rady gminnej, Dr. Adolf Dietzius i Antoni Wierzbieniec radni miasta Jarosławia, powyższy akt fundacyjny własnoręcznie w obec Sądu podpisali, przy równoczesnem wyciśnięciu pieczęci Magistratu król. miasta Jarosławia na tym dokumencie. Jarosław dnia 3. Stycznia 1887. Michał Doboszyński c. k. sędzia powiatowy. L. S.

LW. pt. 20/87.

Wydział powiatowy stosownie do swej uchwały z 3. Stycznia 1887. na zasadzie §. 36. ustawy o Reprezentacyi powiatowej w zastępstwie Rady powiatowej w myśl §. 99. ustawy gminnej, zatwierdza niniejszy akt fundacyjny w całej osnowie. Jarosław dnia 7. Stycznia 1887. Prezes zastępca Bartoszewski w. r. podpisy nieczytelne. L. S.

Z drukarni i litografii Pillera i Spółki.